

OBCE z tzv. lokality BŘEZOVÝ POTOK

Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor

341 01 Chanovice 36
IČ: 00 255 556
DIČ: CZ00255556

Hejtman Plzeňského kraje
pan Josef Bernard
Plzeňský kraj
Škroupova 18
306 13

Telefon: 376 514 353

e-mail.: obec.chanovice@email.cz

Vaše značka:

Naše značka: úložiště-pomoc01/2020

V Chanovicích 20. 1. 2020

Věc: Společná žádost obcí z tzv. lokality Březový potok o Vaši pomoc ohledně hlubinného úložiště radioaktivních odpadů.

Vážený pane hejtmane Bernarde, dobrý den.

Jménem Obcí Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a jejich občanů se na Vás obracíme o pomoc v souvislosti s navrhovaným hlubinným úložištěm radioaktivních odpadů. Jedná se o šest obcí na Horažďovicku, jejich sedmáct vesnic a hlavně o naše lidi zde žijící. Na vysvětlenou sdělujeme, že naše protesty nejsou zaměřeny proti jaderné energetice. Ale proti postupům MPO a SÚRAO při řešení situace, jak nakládat s radioaktivními materiály z jaderných elektráren.

Zdejší obce zaslaly na MPO své oficiální vyjádření k věcnému záměru zákona o zapojení obcí do výběru úložiště. Tak jak nás koncem léta 2019 vyzval ministr MPO Havlíček. Myslíme si, že návrh je zapotřebí podstatným způsobem přepracovat, aby naplnil požadavky Atomového zákona a Směrnice Euratom na respektování zájmů dotčených obcí a účinnou účast veřejnosti při rozhodování o úložišti. Logickým požadavkem obcí také je, aby byly odloženy další kroky výběru úložiště, než zákon vstoupí v platnost. Dle ministra průmyslu Havlíčka má být proveden výběr čtyř lokalit z devíti do poloviny roku 2020. Ale uvažovaný zákon ještě nebude připravený a natož schválený, přičemž ale výběr musí probíhat až podle nových legislativních pravidel.

V prosinci nám bylo sděleno, že slibované posílení práv obcí při výběru úložiště v navrhovaném zákoně se nekoná. MPO neakceptovalo prakticky žádné připomínky obcí a připravuje nevyhovující podobu věcného záměru zákona o zapojení obcí do procesu výběru a výstavby úložiště radioaktivních odpadů k projednání do vlády ČR.

Reakci MPO musíme označit za arogantní. Obce zareagovaly na nabídku ministra Havlíčka a ve spolupráci s právníky připravily fundované připomínky k návrhu zákona, dva měsíce se nic nedělo, ministerstvo nás odmítlo přizvat k vypořádání. A nyní se ukázalo, že podané připomínky a návrhy odmítlo a některé ignorovalo zcela.

Předložený návrh věcného záměru také musí posílit zapojení veřejnosti, protože dnes dělá z občanů obcí prakticky pouhé statuty při povolovacích řízeních.

Myslíme si:

„S úložištěm nespěchejme, udělejme to pořádně. Po zákoně, který by zajistil práva obcím a lidem v nich žijícím, voláme od počátku. Opětovně si uvědomujeme mimořádnost, ojedinělost, nebezpečnost a dlouhodobost uvažovaného úložiště. A je zde zvyšující se tlak na zužování lokalit. Nejprve se musí určit obecná závazná pravidla a podle nich teprve postupovat. Ne, naopak.“

Stát (Vláda ČR) navrhuje budování dalších jaderných reaktorů, a tím i zvyšování množství vyhořelého jaderného paliva, a to bez jasné a obecně přijatelné představy o tom, jak problém radioaktivního odpadu vyřešit. Jeho trvalým uložením do země bez možnosti vyjmutí připravuje stát budoucí generace o možnost nalézt jiné, dlouhodobě bezpečnější řešení.

Stále se ptáme: Skutečně existuje jen jediné a nevratné řešení ukládat radioaktivní palivo hluboko pod zem?

Společně Vás tímto žádáme o podporu, a to v těchto třech bodech:

1. **Žádáme přijetí zákona, který by postavení obcí posílil a postavil na rovnoprávnou úroveň. S tím, že bez souhlasu dotčených obcí nebude na jejich správních územích úložiště radioaktivního odpadu umístěno.** Stát nerespektuje názor obyvatel v obcích ohrožených výstavbou úložiště.

2. **Žádáme, aby plánované průzkumné práce a činnosti vedoucí k zúžení lokalit měly jasné stanovená kritéria výběru vhodného místa pro úložiště.** Staronovým ředitelem SÚRAO Prachařem byl instalovaný sedmičlenný Poradní panel expertů. Úkolem Panelu má být do poloviny roku 2020 doporučit preferované lokality pro výstavbu hlubinného úložiště. Ředitelem Prachařem vybraní experti posuzují pouze geologické aspekty, vynechány jsou ekologické, ekonomické, politické, společenské a další kompletní souvislosti výběru.

3. **Žádáme, aby nebyly prováděny žádné průzkumné práce, dokud nebudou vyřešeny a zákony ošetřeny první dva body této žádosti.** Což je nyní velmi aktuální, zvláště při ministerském tlaku na zužování lokalit v tomto pololetí.

Řešení úložiště je významný společenský úkol, a těm, kteří ponese břímě, musí být dáváno najevo, že si jich společnost za jejich přístup váží a ctí jejich vstřícnost. Bohužel jednání představitelů MPO a SÚRAO od roku 2003 nás nepřesvědčilo, že je s námi jednáno na rovinu.

Navrhované hlubinné úložiště radioaktivního odpadu v ČR je zařízení s radioaktivními materiály na 100.000 let, dle Atomového zákona. Ale s obcemi se nikdo nebaví. Připomínky obcí k návrhu zákona nebyly akceptovány.

Zdůvodnění:

Jsou zde dvě roviny, ve kterých vidíme velký problém. Jedna (legislativní) se týká přehlíživého direktivního jednání státních institucí vůči obcím a občanům. A stále nám chybí zákon. A druhá (technická), navrhovaného nenávratného způsobu ukládání.

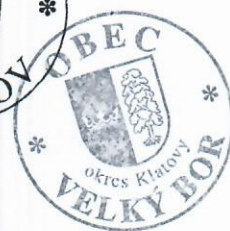
Připojen v kopii dopis zaslaný ministrovi K. Havlíčkovi.

Zdravíme a děkujeme za Vaši pomoc a podporu,

- Obec Chanovice – P. Klásek (starosta)
-
- Obec Kvášňovice – M. Strolený (starosta)
-
- Obec Maňovice – J. Jirsa (starosta)
-
- Obec Olšany – Z. Kříž (starosta)
-
- Obec Pačejov – Ing. J. Vavříčka (starosta)
-
- Obec Velký Bor – V. Zábranský (starosta)
-
- Město Horažďovice – Ing. Michael Forman (starosta)

Obec Olšany
341 01 Horažďovice

OBEC MAŇOVICE
Maňovice 22 1
341 01 Horažďovice 2

OBCE z tzv. lokality BŘEZOVÝ POTOK

Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor

341 01 Chanovice 36

IČ: 00 255 556

DIČ: CZ00255556

Telefon: 376 514 353

e-mail.: obec.chanovice@email.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministr Ing. Karel Havlíček
Na Františku 32
Praha 1
110 15

V Chanovicích 27. 1. 2020

Naše značka: úložiště/2020

Věc: Protest proti vypořádání připomínek ze strany MPO k navrhovanému zákonu o zapojení obcí do procesu výběru a výstavby hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, a současně požadavek obcí z tzv. lokality Březový potok o vyřazení z výběru lokalit pro budování úložiště.

Pane ministře Havlíčku, dobrý den.

Jménem obcí Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a spolu s městem Horažďovice vyjadřujeme velkou nespokojenost s postupem MPO při přípravě věcného záměru zákona o zapojení obcí do procesu výběru a výstavby úložiště a vypořádání našich připomínek. Neakceptování našich připomínek a tvrdé prosazování úřednického ministerského postupu považujeme za podraz vůči našim obcím a občanům.

K žádnému slibovanému posílení práv obcí při výběru úložiště v novém zákoně ze strany MPO nedochází. Vaši výzvu, abychom předkládali připomínky, zpětným pohledem, považujeme za výsměch lidem v 17 vesnicích našich 6 obcí. Ve vzájemné spolupráci obcí a spolu s odborníky právního zaměření jsme vypracovali a předložili fundované připomínky k návrhu zákona. Vaše ministerstvo je odmítlo a podané připomínky a návrhy ignoruje.

Seriózní a rovnoprávné zapojení obcí, občanů a veřejnosti bude jen tehdy, pokud budeme moci skutečně ovlivnit, zda v dané lokalitě vůbec bude proces přípravy úložiště pokračovat. To lze zajistit jedině uložením povinnosti MPO a SÚRAO vyžádat si před zahájením konkrétního řízení souhlas dotčených obcí.

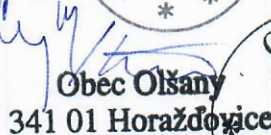
Pane ministře Havlíčku, chcete bez práv obcí a bez závazných pravidel vybírat již v tomto pololetí finální čtyři lokality. My starostové obcí z tzv. „Březového potoka“ však Vaším slibům a postupům nedůvěřujeme. Děláte z nás, tak jako Vaši předchůdci, nesvéprávné statisty.

Proto požadujeme, na základě společného rozhodnutí, o vyřazení našich obcí z výběru pro záměr budování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů v ČR.

Náš postoj je jednotný – ÚLOŽIŠTĚ U NÁS NECHCEME.

Zdravíme,

- Obec Chanovice – P. Klásek (starosta)
- Obec Kvášňovice – M. Strolený (starosta)
- Obec Maňovice – J. Jirsa (starosta)
- Obec Olšany – Z. Kříž (starosta)
- Obec Pačejov – Ing. J. Vavříčka (starosta)
- Obec Velký Bor – V. Zábranský (starosta)
- Město Horažďovice – Ing. M. Forman (starosta)

OBEC MAŇOVICE
Maňovice 22
341 01 Horažďovice

**Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 25. ledna 2020**

Zástupci většiny měst a obcí v republice požadují silnější práva pro samosprávy při hledání úložiště

Také Ministerstvo vnitra upozorňuje, že návrh zákona posílení práv obcí nezajistí

Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv se kriticky vyjádřily k návrhu zákona o zapojení obcí do vyhledávání hlubinného úložiště vysoceradioaktivních odpadů, který připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu [1]. Obě uskupení zastupující více než 4 700 měst a obcí z celé republiky, ve kterých žije naprostá většina obyvatel, v připomínkách k zákonu požádaly o výrazné posílení možností samospráv při rozhodování o úložišti [2]. Zásadní kritické připomínky vneslo také Ministerstvo vnitra, které upozornilo, že návrh zákona deklarované posílení práv obcí a jejich občanů ve skutečnosti nezajišťuje [3]. Odsudek návrhu zákona je tak ve shodě s názorem Platformy proti hlubinnému úložišti, sdružující obce a veřejnost z lokalit, na nichž stát úložiště hledá. Ta přijala k postupu ministerstva své nesouhlasné stanovisko [4].

Samotnému návrhu zákona Platforma proti hlubinnému úložišti vytýká zejména:

- Navržená míra zapojení obcí a veřejnosti do procesu rozhodování o výběru lokality pro úložiště je naprosto nedostatečná. Skutečně efektivní může být jen tehdy, pokud obce či veřejnost mohou ovlivnit, zda v dané lokalitě vůbec bude proces pokračovat. To lze zajistit jedině uložením povinnosti Správy úložišť vyžádat si před zahájením konkrétního řízení souhlas dotčených obcí.
- Předložený návrh věcného záměru téměř zcela opomíjí zapojení veřejnosti a dělá z občanů obcí prakticky pouhé statuty při povolovacích řízeních.
- Návrh neřeší postupy při vyhledávání lokality pro úložiště, které by zabránily jejich častým účelovým změnám, jaké se donedávna děly. Rovněž by bylo vhodné zakotvení kritérií pro jednotlivé fáze procesu výběru do zákona.
- V návrhu chybí jakýkoliv pokus o nastavení systému kompenzací pro celý proces vyhledávání a výběru lokality pro úložiště, jeho povolování a provoz.

Ministerstvo průmyslu navíc nedodrželo úkol, podle kterého mělo předložit do vlády věcný záměr návrhu zákona do konce roku 2019.

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, řekl: „Jsme velice rádi, že podobný pohled jako naše města a obce, které se potýkají se zájmem státu najít u nich místo pro jaderný odpad, mají i zástupci obcí z většiny republiky. Podle našeho názoru by nyní mělo dojít k odkladu výběru lokality, než budou platit takové zákony, které zajistí rovnoprávnější postavení dotčených samospráv vůči státní správě a které umožní obcím i veřejnosti účinně hájit své oprávněné zájmy při rozhodování o nakládání s radioaktivním odpadem.“

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice

tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 47 členů (32 obcí a měst a 15 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

Poznámky:

[1] Návrh věcného záměru zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování úložiště radioaktivních odpadů je nyní v mezirezortním připomínkovém řízení,

https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=KORNBK2DGZSA&tab=detail

[2] Svaz měst a obcí ČR ve svých zásadních připomínkách uvádí také: „*Požadujeme vyšší míru zapojení nejen obcí ale také obyvatel. ... Míra zapojení obcí a veřejnosti do procesu rozhodování o výběru lokality pro úložiště je naprosto nedostatečná. Je iluzorní tvrdit, že účast obcí a veřejné projednání v několika správních řízeních je tím nejúčinnějším způsobem zapojení do rozhodování.*“ (<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORNBKUJE8W0>)

Sdružení místních samospráv České republiky žádá například: „*Domníváme se, že zákon by měl upravovat i zapojení obcí a veřejnosti nad rámec pouhé účasti ve správních řízeních. ... Žádáme do věcného záměru zanést nutnost souhlasu obce se stanovením průzkumného území na jejím katastrálním území. Souhlas obce s řízením by měl být základním předpokladem jeho zahájení.*“ (<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/ALBSBKVU79OR>)

[3] Ministerstvo vnitra České republiky jako zásadní vidí také, že: „*Samotné účastenství je spíše prostředkem zajištění participace a poskytnutí prostoru k přednesení argumentace všech relevantních dotčených subjektů, nikoli však nezbytně zajištění respektování jejich zájmů.*“ (<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORNBKVETX4J>)

[4] Stanovisko Platformy proti hlubinnému úložišti k postupu přípravy věcného záměru zákona o zapojení obcí do procesu výběru a výstavby úložiště, <http://www.platformaprotiulozisti.cz/cs/aktuality/stanovisko-k-postupu-pripravy-vecneho-zameru-zakona-o-zapojeni-obci-do-procesu-vyberu-a-vystavby-uloziste.html>

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice

tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz